

Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука
Факультет Дизайну
Кафедра графічного дизайну

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 08 Формоутворення

(назва дисципліни без скорочень)

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	022 Дизайн
Освітня програма	ОПП Графічний дизайн
Статус дисципліни	Обов'язкова
Курс / семестр	1 курс, 1, 2 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів за навчальним планом
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції –
	-
	Практичні – 68 год.
	Самостійна робота – 82 год.
Форма підсумкового контролю	Екзаменаційний перегляд
Викладач (-і)	Міхно Світлана Вікторівна, старший викладач
Контактна інформація викладача (-ів)	Корпоративна пошта – fotonia@ukr.net
Ресурси комунікації з викладачем	Moodle https://kdidpamid.edu.ua/academy/navchannya/dystanczijne-navchannya/
Дні занять	згідно діючого розкладу занять
Консультації	відповідно до графіку консультацій; за домовленістю з ініціативи здобувача

Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни	Дисципліна «Основи формоутворення» спрямована на формування у студентів фундаментального розуміння принципів створення форми та композиції в графічному дизайні. У межах курсу вивчаються властивості форми, структура візуального простору,
---------------------	--

	закономірності гармонізації елементів та їх взаємодія з кольором, фактурою й матеріалом. Особлива увага приділяється розвитку візуального мислення, просторового бачення та здатності трансформувати абстрактні ідеї у виразні графічні образи. Студенти опановують практичні методи формотворення, такі як моделювання, стилізація, ритмізація, модульні побудови й морфологічний аналіз. Результатом навчання є здатність застосовувати принципи композиції та формоутворення для створення професійних графічних рішень, адаптованих до сучасних вимог дизайн-середовища. Дисципліна створює базу для подальшого оволодіння складнішими аспектами графічного проєктування та розвитку індивідуального творчого стилю студента. Ключові слова: форма, композиція, візуальне мислення, просторове моделювання, графічний образ. Роль та місце дисципліни у системі підготовки: формує у студентів професійні компетентності, спрямовані на вивчення проектного мислення та вміння реалізувати художньо-образні рішення в дизайні сучасних об'єктів графічного дизайну.
Мета й завдання навчальної дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни «Формоутворення» є підготовка висококваліфікованого фахівця графічного дизайну, що передбачає опанування ним знань і навичок, також професійних компетенцій. Програма розроблена відповідно до академічних принципів підготовки, сучасного рівня тенденцій світового дизайну та рівня спеціалізацій дизайн-освіти у контексті промислового дизайну, дизайну інтер'єрів, дизайну візуальних комунікацій та мультимедіа дизайну. <i>Основними завданнями вивчення дисципліни є:</i> • Формування розуміння принципів формоутворення та композиційних закономірностей у графічному дизайні. • Опанування методів аналізу та трансформації форми в контексті візуальної комунікації. • Розвиток навичок створення гармонійних та функціональних композиційних рішень. • Засвоєння технік пошуку та генерації форм

	через експеримент, моделювання та графічні етюди. • Розвиток здатності працювати з об'ємом, простором, ритмом, масштабом та пропорціями. • Формування естетичного смаку, індивідуального стилю та вміння застосовувати принципи формоутворення у практичних дизайнерських проєктах. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має: Результати навчання Знати: • основні принципи та закони формоутворення в графічному дизайні; • види та властивості геометричних і органічних форм; • правила композиції, пропорцій, масштабу, ритму, контрасту та гармонії; • методи аналізу візуальної форми та побудови елементів графічної мови; • роль форми у створенні візуальних повідомлень і дизайнерських концепцій. Вміти: • аналізувати й трансформувати форми з урахуванням композиційних принципів; • застосовувати методи формоутворення для створення графічних образів та структур; • створювати гармонійні, цілісні та функціональні композиції; • працювати з формою в площинному та просторовому середовищі; • розробляти ескізи та проєктні рішення, використовувати різні техніки та матеріали; • аргументувати творчі й композиційні рішення у власних дизайнерських проєктах.
Передумови вивчення дисципліни	Передумовою для вивчення дисципліни «Основи формоутворення» є обсяг знань з таких дисциплін як «Історія зарубіжного та українського мистецтва»; «комп'ютерна проєктна графіка»; «живопис»; «Основи проєктування і проєктної графіки»; «композиція»; «кольорознавство»; «шрифт»; «практика навчальна (біонічна)»
Програмні компетентності та результати навчання	

Інтегральні компетентності	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетенції (ЗК)	ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
Спеціальні компетенції (СК)	СК-1. Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну. СК-2. Здатність здійснювати формоутворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну. СК-3. Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну. СК-4. Здатність застосовувати навички проектної графіки у професійній діяльності. СК-6. Здатність застосовувати у проектно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лек	сем	практ	срс
1	2	3	4	5	6
Семестр 1					
Тема 1. Предмет «Основи формотворення». Його роль та значення в структурі освітнього процесу спеціальності «Графічний дизайн».	20			10	10
Тема 2. Графічні побудови модульних структур рівносторонніх трикутників на основі системи кіл.	20			10	10
Тема 3. Створення формальних беззмістовних графічних площинних композицій на основі модульних структур рівносторонніх трикутників.	20			10	10
Разом за семестр 1	60			30	30

Семестр 2.					
Тема 4. Основні прийоми роботи з папером. Техніка, матеріали та інструменти. Властивості паперу.	30			12	16
Тема 5. Виконання паперової моделі тетраедру	30			14	16
Тема 6. Створення формальної беззмістовної площинної композиції з тетраедрів (рельєф). Ескізування.	30			12	18
Разом за семестр 2	90			38	52
РАЗОМ:	150			68	82

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Davies J. Abstract Painting: The Elements of Visual Language. Vermont : Jane Davies Publications, 2017. 96 p.
2. Куценко М. Я. Основи графічного дизайну: Підручник. К.: Кондор. 2016. 492 с.
3. Патер Р. Політика дизайну / Рубен Патер. Пер. з англ. Київ, Видавництво ArtHuss, 2021. 196 с.
4. Шевченко В. Е. Художньо-технічне редагування: підручник. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Видавець Паливода А. В., 2017. 516 с.
5. Гевін Емброуз, Найджел Оно-Біллсон Основи. Графічний дизайн 01: Підхід і мова (Basics Graphic Design 01: Approach and Language) . К.: ArtHuss. 2019. 192 с.
6. Еллен Лаптон, Дженніфер Коул Філліпс. Графічний дизайн. Нові основи. / Лаптон Еллен, Філліпс Коул Дженніфер. Пер. з англ.. Ірина Михайлишина. Київ: ArtHuss, 2020. 162 с.
7. Ніл Леонард, Гевін Емброуз. Основи. Графічний дизайн 03: генерування ідей. / Леонард Ніл, Емброуз Гевін. Пер. з англ.. Марія Мельник, Вероніка Пугач. Київ: ArtHuss, 2019. 192 с.
8. Шевченко В. Е. Художньо-технічне редагування: підручник. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Видавець Паливода А. В., 2017. 516 с.
9. Шилович Т.Б. Основи конструювання і дизайн упаковок – метод. вказ. Київ: НТУУ «КПІ», 2012. – 11 с.
10. Прищенко С. В. Основи рекламного дизайну: підручник. 2-ге вид., випр. і доповн. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2019. 400 с.
11. Божко Т.О. Дизайн пакування – синтез мистецтв. // ж-л Мир упаковки. – Київ. РІА «Марко – ПАК» - 2003. №3 стор. 48, 49.
12. . Божко Т.О. Графічний дизайн: розгалуження спеціалізацій і проблеми підготовки фахівців // В зб.: Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи. К.: Інститут педагогіки АПН України, Інститут Реклами. – 2004. –

с. 76-80. - 130с.

13. Даниленко В.Я. Дизайн /підручник /. Харків: ХДАДМ, 2003. – 320с.
14. ДСТУ; ГОСТи; нормативна документація FEFCO – ASSCO.
15. Костенко Т. В. Основи композиції та тривимірного формоутворення. Х.:2011
16. Кривоший В.М, Упаковка у нашому житті. – Київ: ІАЦ «Упаковка», 2001.

Допоміжна література

1. 1. Kumar A. Minimalist Aesthetic: Graphic Design. Beverly, MA : Independently published, 2021. 60 p.
2. Адамс Ш. Як дизайн спонукає нас думати, відчувати, діяти. Пер. з англ. Максим Тимченко. Київ, Видавництво ArtHuss, 2022. 256 с.
3. Алекс В. Вайт. Основи графічного дизайну. Третє видання. / Вайт Елекс. Пер. з англ..Леся Коцюк, Олексій Пелипенко. Київ: ArtHuss, 2023. 240 с.
4. Графічний дизайн в інформаційному та візуальному просторі. Кол. моногр. – Київ: КНУТД, 2022. – 226 с.
5. Сбітнева Н. Ф. Тенденції розвитку сучасного графічного дизайну: повернення до рукотворності. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв.* – 2015, 4: С. 60 – 66.

12. Інформаційні ресурси

- 1 1. Бібліотека Криворізького державного педагогічного університету URL: <https://kdpu.edu.ua/biblioteka/libmain.html>
2. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О. Сухомлинського. URL: www.dnpb.gov.ua/
4. Бібліотека українських підручників. URL: <http://pidruchniki.ws/>
5. Папір для друку поліграфії URL: <https://kopibum.com/papir-dlia-druku-polihrafi-80/>
6. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/3651/1>
7. [Google Академія](#)
8. [Search Publications | ResearchGate](#)
9. [Scopus](#)
10. [Web of Science](#)
11. [Cochrane Library](#)
12. [ScienceDirect](#)
13. [UpToDate](#)
14. <https://eric.ed.gov>

Назви змістових модулів і тем	Дата проведення	Формат контролю	Максимальна кількість балів
Тема 1. Предмет «Основи формотворення». Його роль та значення в структурі освітнього процесу спеціальності «Графічний дизайн».	Жовтень	Поточний контроль практичних робіт	30
Тема 2. Графічні побудови модульних структур рівносторонніх трикутників на основі системи кіл.	листопад	Поточний контроль практичних робіт	40
Тема 3. Створення формальних беззмістовних графічних площинних композицій на основі модульних структур рівносторонніх трикутників.	грудень	Поточний контроль практичних робіт Захист проєкту	40
Разом за семестр вивчення дисципліни			100
Тема 4. Основні прийоми роботи з папером. Техніка, матеріали та інструменти. Властивості паперу.	березень	Поточний контроль практичних робіт	30
Тема 5. Виконання	квітень	Поточний контроль практичних робіт	40

паперової моделі тетраедру			
Тема 6. Створення формальної беззмістовної площинної композиції з тетраедрів (рельєф). Ескізування.	травень	Поточний контроль практичних робіт Захист проєкту	40
Разом за семестр вивчення дисципліни.			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Технічне, програмне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання, устаткування	Технологічне устаткування комп'ютерного класу
Необхідні засоби	Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для виконання завдань самостійної роботи
Програмне забезпечення	Microsoft Office, Adobe Illustrator, Adobe Photoshop, Adobe In Design, Procreate.
Матеріали, інструменти	папір формату А4, А3; прості олівці, гумка, графічні матеріали (гелеві ручки, лайнери, маркери, туш, пера), фарби (акварель, гуаш, акрил), пензлі, канцелярський ніж, ножиці, клей ПВА, пензлик для

	клею, скотч, лінійка металева, планшет дерев'яний.
--	--

Політика вивчення навчальної дисципліни

Політику щодо академічної доброчесності	Під час роботи над завданнями порушення академічної доброчесності є неприпустимим: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання. Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності. Творчі роботи надаються викладачу з усіма начерками, пошуковими ескізами або макетами до проміжних етапів виконання, що підтверджують авторство розробки. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання.
Політика щодо відвідування занять	Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному (он-лайн) режимі за погодженням із викладачем, з презентуванням виконаних завдань під час консультації викладача. Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами або попередженням викладача). Недопустимі запізнення на заняття без поважної причини.
Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання	Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. Завдання, які не виконані у встановлений термін, оцінюються викладачем в межах 70% звичайної оцінки.
Політика щодо правил поведінки на заняттях	Навчальна дисципліна передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Під час занять студент повинен обов'язково вимкнути звук мобільних телефонів. За необхідності він має право на дозвіл вийти з аудиторії (окрім заліку або екзамену). Вітається власна думка з теми заняття, яка базується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час практичних або самостійних занять.
Політика щодо комунікації з викладачем	Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є Google Classroom, а також електронні листи (тільки у робочі дні до 18-00). Умови листування: 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни; 2) в полі тексту листа позначити ПІБ студента, який звертається

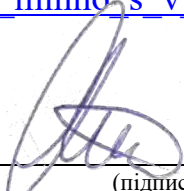
	(анонімні листи не розглядаються); 3) файли підписувати таким чином: прізвище_ завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf. Консультації з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години. У разі відрядження, хвороби тощо викладач має право перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з керівництвом та студентами.
--	--

Детальнішу інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни:

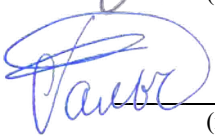
[https://kdidpamid.edu.ua/academy/wp-](https://kdidpamid.edu.ua/academy/wp-content/uploads/2024/10/formoutvorennya_mihno_s_v_2024-gd.pdf)

[content/uploads/2024/10/formoutvorennya_mihno_s_v_2024-gd.pdf](https://kdidpamid.edu.ua/academy/wp-content/uploads/2024/10/formoutvorennya_mihno_s_v_2024-gd.pdf)

Розробник (розробники) силабусу
навчальної дисципліни

Міхно С. В.
(підписи, прізвища, ініціали)

Гарант освітньої програми

Гальчинська О.С.
(підписи, прізвища, ініціали)

В.о. завідувача кафедри
(підписи, прізвища, ініціали)

Петрова І.В.

Силабус затверджено
на засіданні кафедри

графічного дизайну
(назва кафедри)

від 26.08.25, протокол №1